

מסורת הש"ס

[illegible]

הגהות הב"ח

(א) וְהָיָה דַּמְרָא תַּחְמִיץ:
(ב) בְּמַנְהֵם הֵבֵא אֶת־כֶּסֶף
(ג) חֶלְשֵׁי רָשָׁא וְיִזְכְּרוּ
אֶת־עֵץ הַיֵּבֶשׁ וְאֶת־מִנְחָתָם:
(ד) שֶׁם הַמַּלְחָה מִלֵּךְ
(ה) שֶׁם יִלְדֵהּ הָיָה וְהִסְתַּמַּת
(ו) יִשְׁלַח וְיִזְכְּרוּ (ז) מִי שֶׁ
דִּיֵּם יֵיטֵב כִּי כִּבְרוּ יֵיטֵב יֵשׁ
וְאִינוּ כִּבְרוּ לִנְכָן כִּי־לֵץ
וְהִסְתַּמַּת (ח) הֵבֵא אֶת־
הַדְּמָרָא אֶחָד מֵאֵדָה בְּפֶל
שֶׁאֵל לֵץ הַדְּמָרָא וְיִזְכְּרוּ
לֵץ וְהִסְתַּמַּת אֶחָד מֵאֵדָה
יִשְׁלַח לֵץ וְיִזְכְּרוּ וְכֵן הִסְתַּמַּת
(י) הַבֵּיט וְהִסְתַּמַּת
לְדַמְרָא שְׁהִיֵּיל וְיִזְכְּרוּ
חֲשִׁיבָא לִידָה מַעֲלָא
שְׂמַמָּא וְכִי רָשָׁאן לִידָה
קִימָא לֵץ וְיִזְכְּרוּ וְיִזְכְּרוּ
מִנְחָתָם (יא) דִּיֵּם לֵץ וְיִזְכְּרוּ
שֶׁאֵל לֵץ וְיִזְכְּרוּ לֵץ וְיִזְכְּרוּ
לֵץ מִינֵהם כֵּן אֶת־כֶּסֶף
הַדְּמָרָא וְיִזְכְּרוּ (יב) דִּיֵּם
הַמַּלְחָה לֵץ וְיִזְכְּרוּ לֵץ
(יג) דִּיֵּם שְׁהִיֵּיל וְיִזְכְּרוּ
אֶת־הַדְּמָרָא (יד) דִּיֵּם
לֵץ וְיִזְכְּרוּ לֵץ וְיִזְכְּרוּ
הַמַּנְהֵם בְּסִפְרָא דִּיֵּם
(טו) לֵץ מַנְהֵם וְיִזְכְּרוּ
לֵץ לֵץ דִּיֵּם דְּמִינֵהם שְׁהִיֵּיל
קְדוּשָׁה לֵץ דִּיֵּם לֵץ וְיִזְכְּרוּ
דְּמִינֵהם (טז) לֵץ וְיִזְכְּרוּ
לֵץ לֵץ וְיִזְכְּרוּ לֵץ וְיִזְכְּרוּ
(יז) לֵץ וְיִזְכְּרוּ לֵץ וְיִזְכְּרוּ
הַסֵּד וְהִסְתַּמַּת מִינֵהם וְיִזְכְּרוּ
נִמְא לֵץ וְיִזְכְּרוּ הַסֵּד וְיִזְכְּרוּ
כִּי־לֵץ לֵץ:

רבינו גרשום

ליה לפני רבים דמגרשה ולא
מצי מיפר חכם: דאדריה רב
אחא. אדעתא דרבים: התם
בנושא נשים בעבירה אימר
יצרו תוקפו דנשאה ואי לא
מדיר ודאי לא מגרש:

סליק מרמקא
הבא אחרי הנמלים בן:
 ואעפ"י שיצא ראשו
 חי, כיון דלאו בר קיימא הוי.
 חזי. **בא** אחריי וכו' לנחלה
 הוי לא ברית לכהן דלא
 טרם: ור"ח. **א** לעולם
 הוי נון לכהן עד שיהא
 בן כנסל צורתו נדא: כסרל.
 מפרש במסכת דרי: וכו'
 ילדה עדת שפחה וא'
 ודע עובדות כורבים ואח"כ
 נישאת לישראל של א'
 דהוי בנים בכור לנחלה.
 ראשית אונז: עד שישפור
 רחם. מישאל. **לכומר**
 לעלות הוי נון בכור לכהן
 הבא אחריי עד שיהיה
 רחם מישאל של א'
 לכומר דהוי ילדה בינויה
 לא חשיבי מפיטריה דא'
 לבא אחריי: וא' נתגיהו
 ודא מעבורת וא' נשתחררה
 ודא מעבורת. ודא ולד
 הוי בכור לכהן כיון שגולד
 ביהרות וחיוב פסולת עצמו:
 ודא אשה של א' ילדה אפי'
 ידילה ויא' וכתבת היא
 ונתעברו ולדוהי וא' היא
 ולוהי וא' ואשה שכבר
 ילדה לא ידע איזה א'
 הבא שחיבי פסולת ואפי'
 הכי הוי בכור לכהן וכן כן
 שבה שחתה כ':

נמחק: טן צורת אברים הס"ד
הפרה לגירסא זו משמע דהכ

מומין אלו פרק שביעי בכורות

והוא מילי. דאין לו הפרה לנדר שהודר על דעת רבים: ודאריה רב
אחא. שלא ילמד עוד מיוקוּת: פשע ציוקוּי. מלקה אותן ומתים:
בנקבלה. בלא נדר: גבי נשים יצרו תוקפן להכי מדרינן ליה:
הדרן עלך מובין אלו

י"ז זכור לנחלה. ליטול פי שנים (ה) :
לכהן. לתת לכהן פדיונו ה'

כלעיים: **הבא אחר נפלים שיא**
ראשו. של נפל חי כגון שהיו תאומים
 אחד ^(א) נפל ואחד כלו לו חדשו והוציא
 נפל ראשו חי והחזירו ובא חציור וקדמו
 ויצא זה האחרון צבור לנחלה לראשון
 זה הפסדו ואש"ג דראשו שהוציא
^(ב) חשב לידה מעליה מ"ט דבצי נחלה
 כתיב ראשית אונס ^(ג) מי שלב אציו דוה
 עליו אם מת יצא נפל שהוציא ראשו
 לראשון ^(ד) והיו כיורד ללאו בר קיימא
 הוא ואין לבו דוה עליו אבל לענין כהן
 פטור האי ודא אחרון דפטור רחם
 תליא מילתא והכי ראשון פטר את
 הרחם: **ובן ט' שיא ראשו מס.** והחזירו
 ויצא אחיו הוי צבור לנחלה דהא ראשון
 לא חשיב שאין ^(א) הלז ^(ב) [אצין] דוה
 עליו ולענין כהן פטר רחם הוא אבל
 יצא לראשון ^(ג) בן ט' חי ואש"ב החזירו
 ומת צבור לנחלה נמי לא הוי זה הבא
 אחריי: **ובן חספצי בממה כו'.** לניפטר
 מנחלה ^(א) חשיבי דאין ^(ב) הלז דוה
 עליהם אבל פטר רחם מיהא הוו:
עד שיבא בו מזרח האדם. לא חשיב
 פטר רחם והבא ^(א) אחריי צבור אף
 לכהן: **מגדל שאין לו זורת** ^(א) פנים:
או שליא. שהרי אין שליא צלא ודל
 לאו שנימוח ומיהא פטר רחם הוי:
שפיר. עד מנחש של רל: **מרוס.**

מפרש במסכת נדה בהמפלת (דף קה.)
מהו ריקומו של שפיר: מחוסר. אברים
אברים ויאל כו"ש) הוי פטר רחם אבל
ראש מחוסר לא פטר אם קדם אחיו
ויאל קודם יליאת רוב אברי הממוחק
הני" נמי בזכר לכהן: שכבר ילידה כו'.
לדענין נחלה תליא מילתא בזה דכתיב
(דברים כה) ראשית אונו ולענין כהן)
ז פטר רחם: עודה שפחה. אפילו
עודה שפחה בלידה ראשונה וגשתחררה

עכשיו: עובדת כוכבים ונסיגירה. ומשבתת ליד ישראל ילדה יא' נמי
היו צבור לנחלה שהרי לזה לא היו צנים ולכן לא דאזינו פטור רחם:
לנחלה ולכן. דענים י' הולדו לה זהויה עובדת כוכבים לא
פטרי: נסיגירה מעובדת. ובעלה עמה וילדה היו אותו ולד צבור לכהן
דפטור רחם הוא י' ישראל ולא נחלה ^(א) דהורמו שלא בקדושה ולא
צר נחלה הוא י' וזרע ממזרי רחמנה אפקריה דלמי ^(ב) (יחזקאל כג) וזרמת
קוסים ורמות: הוא ^(א) וכהם. ^(ב) אז חת ישראל מבכרת צלילה עם
כהנת מבכרת ואין ידוע איזה ולד של ישראל: או היא וזויה. דלזיה
נמי פטור צנה מחמש סלעים כדאמרן ב'ק"ט: או היא ואשה שכבר
ילדה. ואין ידוע איזו ^(א) צנה צבור לכהן. ורבותא קא משמע לן
דבעלה של מבכרת חייב ה' סלעים לכהן דהבן זכר י' לו כל
היכא דאיתיה ולא לנחלה דהא לא ידע צריה דמאן הוא: וכן מי
שלא שהספ' בו. נמי צבור לכהן והוא יפדה עצמו ולא לנחלה
דהא לא ידע מאן יריע. ובגמ' [מז:] פריך דאפילו פשוט נמי לא הוי:
גמ'

מילתא פלוגתא דאמוראי היא בפרק המפלות (פדה דף כט.) דר' י' ח' בקונטרס ובעלה עמה וילדה הוי איתו ולד כבוד לכהן דפטור הוא דורע מזרי רחמנא אפקריה דכתיב וזרמת סוסים וזרמתם וזבנתם שגולד דמי ואינו חשוב ^ג אצוי ואע"ג דבעירו מזרי חשוב אצוי גבי מלח דבר תורה ומיהו בפרק נושאין על האנוסה (יבמות דף פז.) אמרינן הוה שני אחין תאומים דע"ג אחת ^ה [היה] ונחלקה לשנים וקתני ואין חיי לטעמא דאפקריה דע"ג דנתיירו ולא סגי בטעמא דכקטן שגולד דמי למקסב שני דהדין משום דנתיירו אלא חלושי בשבילן והתם דשמע דלפי' קתני לא חולטין ולא מייבמין: (ש"ך לע"פ) ו**א"י** דב' ^ואיתג' דמשמע דוקא נפל הא בר קיימא הנא אחריו כבוד ל

שביעי בכורות. מו.

לשנויי דמדיר ליה על דעת רביס אלס
 דלס חרץ ועוד י"ל דרב הונס לית
 ליה דלמימר דהא דקאמר דמימר
 אפילו למ"ד נדר שחודר בריס כו'
 לאו פלוגתא דלמורא קאי דרב הונס
 ורב נחמן י"ז ביהול השולס (סס) אלס
 פלוגתא דר' יודס ורבנן במוקד השולס
 (סס דף מו.): **אמר** אמימר הלכתא
אפי' ל"מ"ו כו' בפי' השולס (בגיטין לו).
 גרס הלכתא אפי' למ"ד כו' וזמכות
 דף ע"ז. גרס' ברוב ספרים הלכתא
 (דף ע"ז. גרס' ברוב ספרים הלכתא)

הדרך עלך מומין אלו

וַיִּגְדַּל בְּכֹר לִכְתָּן בְּכֹר
לִנְחֻלָּה בְּכֹר לִנְחֻלָּה
לֹא לִנְחֻלָּה וְלֹא לִכְתָּן
וַיִּגְדַּל בְּכֹר לִכְתָּן הַבָּא
שִׁינָא אֶת רֹאשׁוֹ חַי
מֵת ^(א) הַמַּפְלֵת כְּמִין
רַבִּי מֵאִיר וְחִכְ"א עַד
מַפְלֵת סַנְדֵּל אוֹ שְׁלִיא
מִמְחוּתֶךָ הַבָּא אַחֲרֵיהֶם
לִכְתָּן יְמֵי שְׁלֹא הָיוּ לוֹ
יְלִידָה ^ב עוֹדָה שְׁפַחָה
יֵת כּוֹכְבִּים וְנִתְגִּיירָה
הַ בְּכֹר לִנְחֻלָּה וְאִין
הַגִּלְיָלִי אוֹמֵר בְּכֹר
וְעַד רַחֵם בִּישְׂרָאֵל עַד
לְיְמֵי שְׁהָיוּ לוֹ בָּנִים
הַ נִתְגִּיירָה מֵעוֹבֶרֶת
^ג וְיִלְדָה הִיא וְכַהֲנַת
לְבָר יִלְדָה יוֹכֵן מִי שְׁלֹא
לְשֵׁשׁ חֲדָשִׁים וְנִשְׁאֵת
תִּשְׁעָה לְרֹאשׁוֹן אִם בֶּן
הָיוּ וְאִינוּ בְּכֹר לִנְחֻלָּה:
גמ'

בפניהם חבל על דעת [רבים] סתם לאו כלום הוא ועל דעת יחיד יאן ואנו"ת שחירש על דעתו יבול חכם להחיר יין:

הדרן עלך מומין אלו

יֵשׁ בְּבוֹר לְנַחֵלָה ב'ו' אִיזְיוֹה בְּבוֹר לְנַחֵלָה ב'ו'. הַכּ נָקִיט אִמְלִי דַמְחָה
 זִיָּה וְחִמְנִין דְּנָקִט אֲדִסְלִיק מִיָּיָה דְּמַפְרֵשׁ צְרִישׁ נְדָרִישׁ (דף כ:):
הַמַּפְרָת סְנֵרָ ב'ו'. בְּפֶרֶק הַמַּפְלָת (גדה כו.) מַפְרֵשׁ סְנֵדֵל דַּמְנָן
 גִּבִּי בְּכוּרֹת לְמַלְאִי הַלְכָתָא לְנָא אַחֲרִיו וְכו' וְאִ"ת מֵה
 חִידוּשׁ הוּא הֵא בְּזֵדִיא קִמְנִי לֵה הַכּ וְי"ל דַּס"ד זֵדָא אַחֲרִיו דְּמַתְנִיתִין
 דִּהְכָּא הִיָּין אֹתוֹ שׂוֹלֵד בְּעִיבּוֹר אַחֵר וְלֹא אֹתוֹ שַׁעַם הַסְנֵדֵל דְּרִגְלֹת
 הוּא שׂוֹלֵד קוּדֵס הַסְנֵדֵל וְלֵהִי פֶרֶץ לְמַלְאִי הַלְכָתָא דְּמִיפּוֹק לִי שְׁהִרִי זָא
 אֲמַר הוּלֵל שַׁעַם הַסְנֵדֵל דְּלִין סְנֵדֵל שָׁאִין עֵמוֹ וְלֹא וּמַפְרֵשׁ לְנֹאֲוֹתוֹ
 עֲמֹה הַנּוּלֵד עִם הַסְנֵדֵל אֲנִשְׁרִיָּא דְּמַתְנִיָּא דְּפֻשְׁמִישׁ שְׁהֵא זָא אַחֵר
 הַסְנֵדֵל: **וְהַיֵּצֵא** מִחוּרְךָ. פִּי בְּקוֹנְטֵרַס דְּרוֹב אֲבָרִישׁ

גמ' מחמתים פוטרם את הרחם אבל ראש לא פטר במחמת וכן
 גן סבר הם דאפי' מחמתך הראש פוטר: **נתגיייר** מעוברת.
 וחסם בישראל הוא ולא נחלה דהורמו שלא בקדושה ולא בר נחלה
 פי' טעם זה דכלל'ה לאו בר נחלה הוא משום דגר שנתגייר כקטן
 ולא אמרי' רחמנא אפקריה לענין זה לזרעה י"ז דהא מזרי יורש אביו
 דאמור רבנן אין אב למזרי לאו משום דשטופי בזימה ולא ידיע דהא
 משום אשת אח ש"מ אפקורי אפקריה רחמנא לזרעה דמזרי דלרין
 ובר מימה הוא וי"ל דלא אלו פקדון דאפקריה לזרעה היה לנו לאסור
 יסורא ליה ואין חייבין לאו דוקא וגם היה לנו להלכך חליה והטעם
 היפא בן מ' ב'. מגופה הוה מצי י"ז למימר דנקט ראשו משום
 נמי לא הוי אלא סיפא דייק ליה בפשיטות טפי:

דאדס

עין משפט
נר מצוה

בא א מיי פ"ו מהלכות
צ"ח מקדש הל' ט:
מב ב ג מיי פ"ו מהל'
שבועות הלכה ח
טוש"ע יו"ד סימן רכח סעיף
רא:

א ד מ"י פ"ב מלכות מלכות
ה' י' טו"ש"ע ח"מ ס'י
רעו סעיף ו':
ב ה מ"י פ"א מלכות
בכורים ה' י' טו"ש"ע
ז מ"י ס'י פ"ה סעיף כ':
ג ד מ"י פ"ב מלכות
ה' י' טו"ש"ע ח"מ ס'י
ז כחן ודמ"מ ס'י רעו סעי'
ח ט':
ז מ"י פ"א מלכות
בכורים ה' י' טו"ש"ע ח"מ
שס ור"ד י' פ"ה סעי' כ':
ח מ"י פ"א מלכות
ה' י' טו"ש"ע ח"מ ס'י
ה' י' טו"ש"ע ח"מ ס'י

תורה אור השלם

1. קִדְּשׁ לִי כָּל בְּכוֹר פֶּטֶר
כָּל רֶחֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
בְּאֲדָם וּבְבִהֶמָּה לִי הוּא:
שְׁמוֹת יג ב

מוסף רע"י

אדעת רבים. על דעת רבים
ועל דעת בית דין (מכות טז.)
כך יאמרו לו הרי אנו מדירין
אותך על דעתנו (גיטין לו.)
או: שאומרים לו נדור (ערכין
כג.).

הדרן עלך מומין אלו

[illegible]

שיטה מקובצת

[illegible]